

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 260/2012-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š., K., t. č. v ústave na výkon trestu Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. E 2140009611, sp. zn. E 5110017207, sp. zn. E 5110115211, sp. zn. E 5210014803 a sp. zn. E 5230027109 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. októbra 2011 doručená sťažnosť J. Š., K., t. č. v ústave na výkon trestu Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov

zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. E 2140009611, sp. zn. E 5110017207, sp. zn. E 5110115211, sp. zn. E 5210014803 a sp. zn. E 5230027109.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ ako navrhovateľ vedie na krajskom súde päť súdnych konaní, ktoré sú vedené v registri „S“. Justičná pokladnica pri krajskom súde vedie proti sťažovateľovi päť nariadených výkonov rozhodnutí pod sp. zn. E 2140009611, sp. zn. E 5110017207, sp. zn. E 5110115211, sp. zn. E 5210014803 a sp. zn. E 5230027109 z toho dôvodu, že sťažovateľ nezaplatil súdne pohľadávky počnúc rokom 2007 dosiaľ.

Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s jej čl. 2 ods. 2, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s jeho čl. 1 a v konkrétnostiach uviedol, že *„porušovateľ dlhodobou pasivitou, resp. nečinnosťou v napadnutých konaniach o výkone rozhodnutí porušuje sťažovateľove základné právo na vykonávací súdny proces bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy, resp. v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru najmä tým, že ex officio neposkytuje sťažovateľovi aktívnym postupom v procese relevantnú právnu ochranu proti poddlžníkom sťažovateľa, odmieta rozhodovať o procesných návrhoch sťažovateľa doposiaľ navrhovaných v daných veciach a v príkrom rozpore s § 290 ods. 1 O. S. P. vykonáva konanie, ktoré mal už dávno zastaviť keďže nemožno vykonávať zrážky pre absolutnú absenciu mzdy, resp. odmeny odsúdeného sťažovateľa, čím porušovateľ neposkytuje potrebnú súčinnosť sťažovateľovi contra legem čl. 2 ods. 2 Ústavy a mári tak v neprospech oprávneného i povinného zmysel a význam vykonávacieho konania pasívnym prístupom a postupom“*.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že „v zmysle uvedeného mám za to, že porušovatelia pasívnym procesným postupom negatívne zasahujú do sťažovateľom namietaných základných práv *expressis verbis* špecifikovaných v *petite*“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy sa vyslovuje, že SR a Krajský súd Bratislava protiústavným postupom ako iným zásahom v konaniach pod sp. zn. E 2140009611, E 5110017207, E 5110115211, E 5210014803, E 5230027109 porušili sťažovateľove základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy ako aj právo na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v spojení s čl. 1 Dohovoru.

2. Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety Ústavy sa Krajskému súdu Bratislava prikazuje bezodkladne v konaniach pod sp. zn. E 2140009611, E 5110017207, E 5110115211, E 5210014803 a E 5230027109 riadne konať bez zbytočných prietahov a primeranej lehote.

3. Podľa čl. 127 ods. 2 tretia veta Ústavy sa krajskému súdu Bratislava zakazuje pokračovať v nečinnosti, ohrozovaní a porušovaní vyššie označených namietaných práv.

4. Podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy sa sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie ako nemajetková a morálna ujma vo výške 1000,- EUR, ktoré sa zaväzuje Krajský súd Bratislava vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti (doručenia) tohto nálezu.

5. Krajský súd Bratislava sa zaväzuje k náhrade všetkých prípadných trov konania štátu a sťažovateľa do 15 dní od právoplatnosti (doručenia) tohto nálezu.“

Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde okrem iného vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľ namietal, že „pasívnym procesným postupom“ krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. E 2140009611, sp. zn. E 5110017207, sp. zn. E 5110115211, sp. zn. E 5210014803 a sp. zn. E 5230027109 dochádza k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Ako tiež vyplýva z judikatúry ústavného súdu, pokiaľ ide o právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov súdom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, je pod konaním, v ktorom

sa takáto vec prerokováva, potrebné rozumieť nielen konanie prvostupňového súdu, ale aj odvolacieho a dovolacieho súdu, ďalej konanie v správnom súdnictve, ako aj konanie o výkon rozhodnutia. Tento právny názor ústavného súdu vychádza z toho, že ani ústava a ani procesné predpisy upravujúce činnosť súdov v občianskych a trestných veciach nevynímajú z ich povinnosti konať bez zbytočných prietáhov žiadnu vec, ktorej môže byť poskytnutá súdna ochrana (I. ÚS 70/98).

V tejto súvislosti preto ústavný súd zdôrazňuje, že výkon vykonateľného rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu časť „súdnej ochrany“ v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, inak záruky, ktoré toto ustanovenie ustanovuje a ktoré v spojení s ostatnými článkami siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy vyjadrujú záujem na ochrane „práva na spravodlivý proces“, by stratili svoj dôvod na existenciu v ústave. Preto právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy sa nemôže končiť vydaním právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu, ale musí zahŕňať aj možnosť núteným spôsobom a aj proti vôli povinného realizovať povinnosť na plnenie obsiahnutú vo výroku takéhoto rozhodnutia, ktorá nebola splnená dobrovoľne (I. ÚS 5/00). Tieto závery sa nepochybne vzťahujú aj na právo sťažovateľa, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy v exekučnom konaní (podľa Exekučného poriadku), resp. konaní o výkon rozhodnutia (podľa Občianskeho súdneho poriadku; I. ÚS 123/03).

Vychádzajúc z uvedeného sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní v prvom rade zaoberal tým, či v okolnostiach prípadu možno sťažnosť sťažovateľa považovať za opodstatnenú, a dospel k záveru, že tomu tak nie je.

Je tomu tak z toho dôvodu, že sťažovateľ v označených konaniach vystupuje jednoznačne ako povinný a sám sa pričínil, že tieto konania na krajskom súde proti nemu stále prebiehajú z dôvodu, že nezaplatil uložené súdne pohľadávky. Ústavný súd poznamenáva, že je to v prvom rade sťažovateľ, ktorý je povinný konať a správať sa tak, aby sa tieto konania ukončili čo najskôr, a to urýchlenným uhradením súdnych pohľadávok. Sťažovateľ, ktorý si dobrovoľne neplní svoju povinnosť uhradiť súdne pohľadávky v nariadenom výkone rozhodnutia, prakticky koná proti naplneniu účelu zaručenému

základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Nemôže byť preto ani opodstatnená sťažnosť sťažovateľa, ktorý si v pozícii povinného pri nariadenom výkone rozhodnutia z dôvodu neuhradenia súdnych pohľadávok dobrovoľne neplní svoju povinnosť, keďže jediným zdrojom súdnych prietáhov je on sám.

Keďže (a vzhľadom na uvedené) v označených konaniach pred krajským súdom pretrváva stav, ktorý vylučuje, že by krajský súd porušoval sťažovateľovo základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody, k čomu v danom prípade nedošlo.

Z toho istého dôvodu bolo bez právneho významu zaoberať sa požiadavkou sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2012